

Θεόν, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν γεννηθέντα ἐκ Πνεύματος ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου. Ἐπεὶ χρυσὸς ἡμῖν καὶ ἄργυρος ἢ μαργαρίται οὐχ ὑπάρχουσιν.

S. VICTORINUS Petovionensis M. (ca †304)

DE FABRICA MUNDI

- 172 [...] Quis itaque lege Dei doctus, quis plenus Spiritu sancto, non respiciat corde, ea die Gabriel * angelum Mariae virgini evangelizasse, qua die draco Evam seduxit; ea die Spiritum sanctum Mariam virginem inundasse, qua lucem fecit. PL
5, 312
*313

S. METHODIUS Ep. M. (†311)

CONVIVIUM DECEM VIRGINUM¹

- 173 Cap. IV. [...] Ἡρμοξε γὰρ τὸ πρωτόγονον τοῦ Θεοῦ καὶ πρῶτον βλάστημα * καὶ μονογενές, τὴν σοφίαν, τῷ πρωτοπλάστῳ καὶ πρῶτῳ καὶ πρωτογόνῳ τῶν ἀνθρώπων ἀνθρώπῳ κερασθεῖσαν ἐνηθρωπηκέναι. Τοῦτο γὰρ εἶναι τὸν Χριστόν, ἀνθρωπὸν ἀκράτῳ θεότητι καὶ τελείᾳ πεπληρωμένον, καὶ Θεόν ἐν ἀνθρώπῳ κεχωρημένον· ἦν γὰρ προπεωδέστατον, τὸν πρεσβύτατον τῶν αἰώνων καὶ πρῶτον τῶν ἀρχαγγέλων, ἀνθρώποις μέλλοντα συνομίλειν, εἰς τὸν πρεσβύτατον καὶ πρῶτον τῶν ἀνθρώπων εἰσοικισθῆναι τὸν Ἀδάμ. Ταύτῃ γὰρ ἀναζωγραφῶν τὰ ἐξ ὑπαρχῆς, καὶ ἀναπλάσσωσιν αὐθις ἐκ PG
18, 65
*68

Christum, qui natus est de Spiritu sancto ex Maria Virgine. Nam aurum aut argentum vel margaritas non me habere scias, nisi Dominum Iesum Christum.

- 173 Cap. IV. [...] Decebat * enim Primogenitum Dei, ac unigenitum germen, id est Sapientiam, primum formato primoque ac primogenito hominum generis homini admistum, hominem fieri. Id enim Christum esse, hominem pura perfectaue deitate plenum, et Deum qui in homine capiatur. Congruentissimum quippe erat antiquissimum aeonum et primum archangelorum cum hominibus versaturum, in antiquissimo primoque hominum inhabitare, id est Adamo. PG
18, 66
*67

■ *Epistola supp. S. Eutychiani Pp.* (saec. III): PL 5, 168, 169 (cf. PLS I, 73).

■ *Epistola supp. S. Caii Pp.* (saec. III): PL 5, 185, 187, 188 (cf. PLS I, 73).

● PG 10, 554. «*Adamantius*» (saec. III exeunte): PG 11, 1717, 1844, 1845. Cf. ALTANER 217. PG 18, 212.

● PL 5, 324. PLS I, 91, 103, 122.

¹ *Sermo de Simeone et Anna non est Methodii.* Cf. BARDENHEWER, I, 220.

Παρθένου καὶ Πνεύματος, τεκταίνεται τὸν αὐτόν· ἐπειδὴ καὶ κατ' ἀρχάς, οὐσης παρθένου γῆς ἔτι καὶ ἀνηρότου, λαβῶν χοῦν, τὸ λογικώτατον ἐπλάσατο ζῶον ἀπ' αὐτῆς ὁ Θεὸς ἄνευ σπορᾶς.

S. PETRUS Episcopus Alexandrinus († 311)

DE DEITATE

PG
18, 509
*512

[...] Ὁ εὐαγγελιστὴς ἀληθεύει λέγων· « Ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο, καὶ ἐσκήνωσεν ἐν * ἡμῖν »· τότε δὴ τότε, ἀφ' οὗ ὁ ἄγγελος ἠσπάσατο τὴν Παρθένον εἰπών· « Χαῖρε κεχαριτωμένη, ὁ Κύριος μετὰ σοῦ ». Τὸ γὰρ « ὁ Κύριος μετὰ σοῦ », νῦν ἔστιν ἀκοῦσαι τοῦ Γαβριήλ, ἀντὶ τοῦ· Ὁ Θεὸς Λόγος μετὰ σοῦ. Σημαίνει γὰρ αὐτόν, γενόμενον ἐν μήτρᾳ, καὶ σάρκα γενόμενον, καθὼς γέγραπται· « Πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ, καὶ δύναμις Ὑψίστου ἐπισκιασεί σοι· διὸ καὶ τὸ γεννώμενον ἅγιον, κληθήσεται Υἱὸς Θεοῦ ». Καὶ πάλιν μεθ' ἕτερα· Ὁ δὲ Θεὸς Λόγος παρὰ τὴν ἀνδρὸς ἀπουσίαν, κατὰ βούλησιν τοῦ πάντα δυναμένου κατεργάσασθαι Θεοῦ, γέγονεν ἐν μήτρᾳ τῆς Παρθένου σὰρξ, μήτε δεηθεὶς τῆς ἀνδρὸς ἐνεργείας ἢ παρουσίας. Ἐνεργέστερον γὰρ τοῦ ἀνδρὸς ἐνεποίησεν ἢ τοῦ Θεοῦ δύναμις, ἐπισκιασάσα τῇ Παρθένῳ σὺν τῷ ἐπεληλυθότι ἀγίῳ Πνεύματι.

174

Sic enim eum qui a principio erat, renovans, exque Virgine ac Spiritu ipsum rursus reformans, eundem fabricatur: quandoquidem similiter a principio, terra virgine necdum aratrum passa, accepto inde luto, ex illo Deus ratione praeditum animal sine semine formaverat.

PG
18, 510

*511

[...] Evangelista asserit veritatem dicens: *Verbum caro factum est, et habitavit in nobis.*¹ Scilicet ex quo angelus Virginem salutavit, dicens: * *Ave, gratia plena, Dominus tecum.*² *Dominus* autem *tecum*, dixit Gabriel, pro eo quod est *Deus Verbum tecum*. Demonstrat enim id nasci in vulva et carnem futurum, iuxta quod scriptum est: *Spiritus sanctus superveniet in te, et virtus Altissimi obumbrabit tibi: ideoque quod nascetur sanctum, vocabitur Filius Dei.*³ [Et porro post alia]: Deus autem Verbum, viro absente, voluntate Dei qui omnia facile operatur, factum est in vulva virginis caro, non egens viri operatione aut praesentia. Viro enim efficacior fuit Dei virtus inumbrans virgini, superveniente etiam simul Spiritu sancto.

174

¹ Io. I, 14.² Lc. I, 28.³ Lc. I, 35.